

Förhandsbesked - auktoriserade revisorn A-son

Förhandsbesked: A-sons ägande av aktier i ett bolag som ska dels äga och bedriva handel med aktier i börsnoterade bolag, dels äga samtliga aktier i ett bolag som äger andelar i en rörelsedrivande koncern är förenligt med 25 § revisorslagen.

1 Inledning

Auktoriserade revisorn A-son har ansökt om förhandsbesked enligt 25 § revisorslagen (2001:883) om huruvida han kan äga aktier i ett nybildat aktiebolag som dels ska äga och bedriva handel med aktier i börsnoterade bolag, dels ska äga samtliga aktier i ett bolag som i sin tur äger andelar i en rörelsedrivande koncern. Övriga aktier i det nybildade bolaget ska ägas av nära släktingar till honom.

2 A-sons uppgifter i ansökan

Av A-sons ansökan framgår följande.

Hans far äger 50,5 procent av aktierna i ett moderbolag (M-bolaget) i en koncern vars verksamhet huvudsakligen består i överlåtelsebesiktningar av fastigheter och energideklarationer. Ägandet sker via ett holdingbolag (H-bolaget) genom vilket fadern även har tjänstebil och fakturerar milersättning. Någon annan verksamhet bedrivs inte i H-bolaget.

M-bolaget har ett tiotal dotterbolag och äger andelar i ungefär lika många intressebolag. Koncernens omsättning, inklusive intressebolagens, uppgår till ca 120 mnkr per år.

Fadern som också är verkställande direktör för koncernen avser att trappa ned sin verksamhet och står i begrepp att överlåta delar av sitt aktieinnehav i koncernen till en annan part som därigenom kommer att bli ny huvudägare. H-bolaget skulle därefter äga 30,5 procent av M-bolaget. Fadern har i samband med detta bildat ett nytt aktiebolag (T-bolaget) för att i detta investera delar av köpeskillingen för aktierna i M-bolaget. T-bolaget kommer att äga samtliga aktier i H-bolaget och utöver detta ägande investera och bedriva begränsad handel med aktier i börsnoterade bolag.

Den fråga som A-son nu söker förhandsbesked om är huruvida han kan äga 15 procent av aktierna i T-bolaget. Övriga aktier i bolaget skulle ägas av hans far (55 procent), hans mor (15 procent) och ett syskon till honom (15 procent). Syftet är att underlätta ett framtida arvs- och generationsskifte. Hans engagemang kommer att vara begränsat till ägandet och han kommer inte att ingå i styrelsen för T-bolaget eller för något annat bolag i koncernen. Det revisionsföretag där han arbetar har inte några revisionskunder i den bransch som koncernen verkar i.

För det fall att Revisorsinspektionen skulle finna att det nu planerade ägandet inte är förenligt med revisorslagens bestämmelser har A-son ansökt om förhandsbesked för en alternativ lösning.

I det alternativa upplägget skulle T-bolaget, efter det att H-bolaget till T-bolaget har delat ut köpeskillingen för M-bolaget, överlåta samtliga aktier i H-bolaget till fadern. Överlåtelserna skulle ske antingen till fadern personligen eller via ett annat nystartat bolag som till 100 procent ägs av denne. I övrigt skulle förutsättningarna vara desamma.

3 Revisorsinspektionens bedömning

Enligt 25 § revisorslagen får en revisor inte utöva annan verksamhet än revisionsverksamhet eller verksamhet som har ett naturligt samband med revisionsverksamhet, om utövandet är av sådan art eller omfattning att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet eller utövandet på annat sätt är oförenligt med den ställning som följer av behörigheten att utföra lagstadgad revision. Revisorsinspektionen ska på ansökan av en revisor meddela förhandsbesked om huruvida en viss verksamhet är förenlig med denna bestämmelse.

Av revisorslagens förarbeten framgår att sidoverksamhet i form av omfattande affärsverksamhet regelmässigt utgör ett hot mot revisorns opartiskhet och självständighet.¹

I förevarande fall skulle A-son genom sitt ägande i T-bolaget få ett intresse i de investeringar och den handel med noterade värdepapper som kommer att bedrivas där. Ägandet skulle också medföra att A-son får ett intresse i den rörelsedrivande koncern där hans far är verksam.

T-bolagets tänkta verksamhet och den affärsverksamhet som redan bedrivs i koncernen måste sammantaget anses vara omfattande. Det bör emellertid beaktas att A-sons ägarintresse skulle vara relativt begränsat. Detta gäller inte minst hans indirekta ägande i den rörelsedrivande koncernen där hans andel inte skulle uppgå till mer än 15 procent av familjens totala innehav om 30,5 procent. Därtill kommer att han inte i något led skulle komma att ta aktiv del i ledningen av verksamheten.

Ett syfte med ägandet som har angetts i ansökan är att underlätta ett framtida arvs- och generationsskifte inom familjen. Revisorsinspektionen har tidigare konstaterat att den omständigheten att en revisor i vissa fall har ett berättigat intresse av att förvalta sin eller familjens tillgångar kan beaktas vid bedömningen av om revisorn kan ägna sig åt viss sidoverksamhet, t.ex. vid generationsskiften.²

Sammantaget finner Revisorsinspektionen att sidoverksamheten inte skulle vara av sådan art eller omfattning att den riskerar att rubba förtroendet för A-sons opartiskhet eller självständighet som revisor. Han kan alltså, under de i ärendet beskrivna förutsättningarna, äga 15 procent av aktierna i T-bolaget. Bedömningen av det alternativ som han har presenterat i andra hand blir densamma.

Detta förhandsbesked upphör att gälla om förhållandena ändras och vid författningsändringar som påverkar de frågor som beskedet avser.

Ärendet har avgjorts av Revisorsinspektionen genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit f.d. justitierådet Sten Andersson, ordförande, kammarrättslagmannen Christina Eng, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, rådgivaren Sophie Degenne, auktoriserade revisorn Magnus Fredmer, redovisningsexperten Claes Norberg och docenten Jessica Östberg. Vid ärendets slutliga

¹ Se prop. 2000/01:146 s. 55 och 107.

² Se Revisorsinspektionens beslut den 5 oktober 2015, dnr 2015-705.

handläggning har i övrigt avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson, som har föredragit ärendet, varit närvarande.

Sten Andersson

Fredrik Bengtsson